

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 233.450 van 12 januari 2016
in de zaak A. 216.301 /XIV-36.532**

In zake: NV RUTGERS BELGIUM
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Eric Van Hooydonck
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Emiel Banningstraat 21-23
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Frederik Vandendriessche, Leen De Vuyst
en Arne Carton
kantoor houdend te 1000 Brussel
Loksumstraat 25
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partij:

HAVENBEDRIJF GENT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Frederik Vandendriessche, Leen De Vuyst
en Arne Carton
kantoor houdend te 1000 Brussel
Loksumstraat 25
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 29 juni 2015, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van:

- de beslissing om het beheer van de kaaimuur/aanmeerinfrastructuur en de ligplaatsen aan het bedrijventerrein van de verzoekende partij over te dragen van het Vlaamse Gewest naar het Havenbedrijf Gent;

- de beslissing om de vergunning nr. 54.118, waarbij Rütgers Belgium wordt gemachtigd om deze infrastructuur privaat te gebruiken, te beëindigen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota en een administratief dossier ingediend.

Met een verzoekschrift van 28 augustus 2015 heeft het Havenbedrijf Gent gevraagd om in het administratief kort geding te mogen tussenkomen.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 december 2015.

Staatsraad Kaat Leus heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Joris Van Raemdonck, die *loco* advocaat Eric Van Hooydonk verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Frederik Vandendriessche, die verschijnt voor de verwerende partij en voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoekende partij, voorheen nv VFT Belgium, is eigenaar en exploitant van een belangrijke nijverheidsvestiging gelegen te Zelzate langs het Zeekanaal Gent-Terneuzen nabij de Nederlandse grens. Zij produceert chemische stoffen en voert daartoe grondstoffen en afgewerkte chemische producten aan en af. Voor het transport maakt zij gebruik van zee- en binnenschepen van allerlei scheepvaartondernemingen. De bedrijfsterreinen waarop de verzoekende partij haar activiteiten uitoefent zijn haar eigendom.

3.2. In 1998 heeft de verzoekende partij een hernieuwde vergunning met nummer HV/54.118 gekregen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, departement Leefmilieu en Infrastructuur, administratie Waterwegen en Zeewezen. De verzoekende partij krijgt de vergunning voor het privaatieve gebruik van de kaaimuur die zich op het openbaar domein bevindt en waarvan het eerste gedeelte werd gebouwd omstreeks 1968 en het tweede gedeelte omstreeks 1991. De vergunning geldt voor één jaar, waarna zij stilzwijgend wordt verlengd door betaling van de jaarlijks verschuldigde retributie. Alle baggerwerken en onderhoudswerken tot het behoud van de diepte aan de voormelde kaaimuren komen ten laste van de vergunningverlenende overheid. De vergunninghouder dient in te staan voor de plaatsing en het onderhoud van de bolders om de schepen op een voldoende veilige manier te kunnen afmeren. De vergunninghouder moet eveneens de nodige signalisatie en/of instructies aanbrengen voor de aanmerende schepen.

3.3. Op 3 oktober 2011 sluiten het Vlaamse Gewest en het Havenbedrijf Gent een overeenkomst 'ter bevestiging van de overdracht van het beheer over ligplaatsen gelegen binnen het havengebied van Gent van het Vlaamse Gewest aan het Havenbedrijf Gent' waarbij de bestaande feitelijke toestand sinds 13 juli 2001 wordt bevestigd. Vanaf 13 juli 2001 is het Havenbedrijf Gent met instemming van het Vlaamse Gewest feitelijk opgetreden als beheerder voor de ligplaatsen en heeft het zich uit dien hoofde steeds als

dusdanig gedragen. De overeenkomst is opgemaakt in afwachting van het in werking treden van een overeenkomst of een besluit dat de eenvormige regelen vaststelt voor het in beheer en het in concessie geven van de domeingoederen van het Gewest zoals bepaald in artikel 18, § 2, van het decreet van 2 maart 1999 'houdende het beleid en het beheer van de zeehavens' (hierna: Havendecreet). De ligplaatsen ter hoogte van het terrein van het bedrijf van de verzoekende partij vallen niet onder deze overeenkomst. In artikel 2 ervan wordt immers verwezen naar het arrest nr. 214.028 van 28 juni 2011 waarbij de Raad van State de artikelen 9 tot 32 van het tariefreglement (editie 2006) van het Havenbedrijf Gent heeft vernietigd. De Raad van State oordeelde dat het Havenbedrijf Gent geen enkele beheersbevoegdheid heeft over de kade van de verzoekende partij en de wateroppervlakte ingenomen door de schepen die aan deze kade aanmeren. Het Havenbedrijf Gent beschikte niet over een beheersbevoegdheid met betrekking tot het kanaal Gent-Terneuzen en het gebruik van het wateroppervlak van datzelfde kanaal door de verzoekende partij kon de heffing van havengelden niet verantwoorden.

3.4. Met een decreet van 28 februari 2014 'houdende wijziging van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 3 april 2014 wordt een aantal bepalingen uitgevaardigd die betrekking hebben op de afbakening van het havengebied van Gent, op de bestuurlijke bevoegdheden van de havens en op de havengelden die de havenbedrijven kunnen vaststellen en van de havengebruikers kunnen vorderen. Eén van die bepalingen betreft de omschrijving van het havengebied van Gent dat voortaan de havens en aanhorigheden gelegen aan of in nabijheid van het Zeekanaal naar Gent omvat, "en dit op het grondgebied van de stad Gent, de gemeente Evergem en de gemeente Zelzate". Krachtens het in het Havendecreet ingevoegde artikel 19*decies* bij het decreet van 28 februari 2014 is het Havenbedrijf Gent thans bevoegd binnen het gehele havengebied van Gent, met inbegrip van die gedeelten van het havengebied die op het grondgebied van de gemeenten Evergem en Zelzate zijn gelegen, inclusief bevoegd tot het vaststellen en het innen van havengelden.

De verzoekende partij heeft tegen het decreet van 28 februari 2014 houdende wijziging van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en het beheer van de zeehavens op 3 oktober 2014 een vernietigingsberoep ingesteld bij het Grondwettelijk Hof. De bestreden bepalingen hebben betrekking op (onder meer) de voormelde wijzigingen aan het Havendecreet bij het decreet van 28 februari 2014.

Met zijn arrest nr. 162/2015 van 19 november 2015 heeft het Grondwettelijk Hof het ingediende beroep verworpen.

3.5. Op 27 mei 2014 sluiten het Vlaamse Gewest en het Havenbedrijf Gent een ‘kaderovereenkomst tot overdracht van het beheer over de aanmeerinfrastructuur en bijhorende gronden van het Vlaamse Gewest aan het Havenbedrijf Gent’. Uit artikel 1 ervan blijkt dat deze overeenkomst betrekking heeft op de aanmeerinfrastructuur en bijhorende gronden die gelegen zijn in het zeehavengebied Gent, waarvan het Vlaamse Gewest de eigendomstitel bezit en die behoren tot het openbaar domein. Uit artikel 2 blijkt dat de onroerende goederen zoals beschreven in artikel 1 door het Vlaamse Gewest in beheer worden overgedragen aan het Havenbedrijf per 1 juli 2014, behoudens door beide partijen vastgestelde uitzonderingen. Het Vlaamse Gewest zal daartoe de lopende vergunningen voor de in artikel 1 bedoelde onroerende goederen intrekken. Deze overeenkomst is van onbepaalde duur.

3.6. Bij een aangetekende brief van 27 april 2015 deelt het departement Mobiliteit en Openbare werken, afdeling Maritieme Toegang aan de verzoekende partij de reeds gebeurde en geplande juridische wijzigingen mee die voor de verzoekende partij relevant zijn. Deze brief waaruit de verzoekende partij het bestaan van de twee bestreden beslissingen afleidt, luidt:

“[...]”

Wij verwijzen naar de bovenvermelde vergunning nr. 54.118, die aan u werd toegekend in verband met het privaat gebruik van gewestdomein, meer bepaald de kaaimuur/aanmeerinfrastructuur ter hoogte van uw onderneming.

Zoals u weet staat het havenbedrijf Gent, nv van publiek recht, overeenkomstig de bepalingen van artikel 9 § 1 van het decreet van 2 maart 1999 houdende het beleid en beheer van de zeehavens (hierna het havendecreet), in voor het beheer van het openbaar domein dat haar in beheer overgedragen wordt.

Wij houden er aan u in dat kader mee te delen dat de ligplaatsen gelegen voor de kaaimuur/aanmeerinfrastructuur ter hoogte van uw onderneming met ingang van 30 april 2015 om 00.00 uur aan het havenbedrijf Gent in beheer zullen worden overgedragen.

Aansluitend zal ook de kaaimuur/aanmeerinfrastructuur ter hoogte van uw ondernemingen, welke voorwerp uitmaakt van de bovenvermelde vergunning nr. 54118, in het kader waarvan door uw onderneming voor het gebruik van deze infrastructuur retributies worden betaald aan het Vlaamse Gewest, in beheer worden overgedragen aan het Havenbedrijf Gent, zulks met ingang van 1 november 2015 om 00.00 uur.

Het Vlaamse Gewest zal dienvolgens ook – aansluitend op de voormelde overdracht van beheer aan het Havenbedrijf Gent, en tevens met uitwerking van 1 november 2015 – de bestaande vergunning nr. 54.118 opheffen.

Het Havenbedrijf Gent zal contact opnemen met u teneinde een regeling met betrekking tot het privaat gebruik van de kaaimuur/aanmeerinfrastructuur te treffen voor de periode vanaf 1 november.

Om elke discussie ter zake te vermijden wensen wij met dit schrijven ook te verduidelijken dat uw huidige vergunning geen betrekking heeft op de ligplaatsen/wateroppervlakte. Er wordt dan ook geen retributie aangerekend voor het gebruik van de ligplaats/wateroppervlakte. De huidige vergunning heeft immers enkel betrekking op de kaaimuur/aanmeerinfrastructuur.

Dit schrijven gebeurt onder voorbehoud van alle rechten en zonder nadelige erkenning.”

3.7. Bij brief van 30 april 2015 vraagt de verzoekende partij om mededeling van een kopie van “de besluiten en andere stukken” waarop de inhoud van de in punt 3.6. vermelde brief van 27 april 2015 is gesteund.

Bij brief van 12 mei 2015 stelt de Maritieme Toegang dat de overdracht waarvan sprake in de brief van 27 april 2015 een rechtstreeks gevolg is van artikel 9, § 1, van het Havendecreet en dat er ter zake geen uitvoeringsbesluiten zijn genomen.

Bij brief van 9 juni 2015 stelt de verzoekende partij geen genoeg te nemen met het bij de brief van 12 mei 2015 verstrekte antwoord. Zij stelt dat het “in beheer geven” van een goed logischerwijze een beslissing veronderstelt van de overheid die het goed in beheer geeft. Er wordt opnieuw om mededeling gevraagd van de besluiten van het Vlaamse Gewest inzake de overdrachten van het beheer van de ligplaatsen, de

kaaimuur/aanmeerinfrastructuur als de opheffing van de bestaande vergunning vermeld in de in punt 3.6. aangehaalde brief. Tevens wordt verzocht om de mededeling van de gebeurlijk gesloten overeenkomsten tussen het Vlaamse Gewest en het Havenbedrijf Gent in dat verband.

Bij brief verstuurd op 24 juni 2015 wordt aan de verzoekende partij de overeenkomst inzake de overdracht van het beheer van de ligplaatsen, gelegen ter hoogte van het bedrijventerrein van de verzoekende partij aan de verzoekende partij meegedeeld (zie punt 3.8).

3.8. Op 29 april 2015 sluiten het Vlaamse Gewest en het Havenbedrijf Gent een overeenkomst ‘inzake de overdracht van het beheer over ligplaatsen ter hoogte van het terrein van het bedrijf [van de verzoekende partij] aan het Havenbedrijf Gent’. Artikel 1 van deze overeenkomst bepaalt dat het Havenbedrijf Gent het volle beheer over de in beheer overgedragen ligplaatsen, zijnde het wateroppervlak dat gebruikt wordt als aanleg- of wachtplaats voor vaartuigen of daartoe onmiddellijk in gebruik kan worden genomen, verworft, conform de bepalingen van het Havendecreet. Het Havenbedrijf Gent heeft het recht om haar havenbestuurlijke bevoegdheden en enige andere beheershandeling t.a.v. deze ligplaatsen uit te oefenen. Het Vlaamse Gewest draagt het beheer van deze ligplaatsen over aan het havenbedrijf met ingang van 30 april 2015.

3.9. Op 17 juli 2015 sluiten het Vlaamse Gewest en het Havenbedrijf Gent een overeenkomst ‘inzake de overdracht van het beheer over aanmeerinfrastructuur ter hoogte van het terrein van het bedrijf [van de verzoekende partij] van het Vlaamse Gewest aan het Havenbedrijf Gent’.

Artikel 1 van de overeenkomst bepaalt dat de overeenkomst betrekking heeft op het beheer van de aanmeerinfrastructuur, met name “een kaaimuur gebouwd op een talud, zoals aangeduid en afgebakend op het bijbehorend plan 15L02a dat integraal deel uitmaakt van deze overeenkomst. Het talud maakt onlosmakelijk deel uit van de aanmeerinfrastructuur”. Overeenkomstig artikel 2 wordt het beheer overgedragen aan het Havenbedrijf

Gent met ingang van 1 november 2015 om 00 uur en zal het Vlaamse Gewest de lopende vergunning voor de betrokken aanmeerinfrastructuur opheffen met uitwerking vanaf 1 november 2015.

Dit contract wordt aan de verzoekende partij bezorgd bij aangetekende brief van 23 september 2015.

In laatst vermelde brief wordt tevens meegedeeld “dat de partijen de in artikel 2 van de overeenkomst vooropgestelde datum van 1 november 2015 zullen verschuiven naar 1 januari 2016, mede nu nog voorbereidende handelingen moeten worden gesteld in het kader van de overdracht en een toekomstige vergunning uitgaande van het Havenbedrijf”.

Op 2 november 2015 vordert de verzoekende partij bij de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring van de beslissing om het beheer van de kaaimuur/aanmeerinfrastructuur aan het bedrijfsterrein van de verzoekende partij over te dragen van het Vlaamse Gewest naar het Havenbedrijf Gent”. Deze zaak is gekend onder het nummer A/A 217.464/XIV-36.752.

3.10. De contractpartijen komen bij addendum van 9 oktober 2015 bij het in punt 3.9 vermelde contract, overeen om de datum van 1 november 2015 uit te stellen naar 1 januari 2016.

3.11. Met een aangetekend schrijven van 19 oktober 2015 contacteert het Havenbedrijf Gent de verzoekende partij om vanaf 1 januari 2016, zijnde de dag waarop de overdracht van de kaaimuur aan het Havenbedrijf ingang vindt, een regeling voor het privaat gebruik van de kaaimuur te treffen onder de vorm van een vergunning. Daartoe dienen nog de nodige opmetingen en vaststellingen te gebeuren voor o.m. opmaak van het plan en de plaatsbeschrijving.

IV. Tussenkomenst

4. Het Havenbedrijf Gent blijkt voordeel te halen uit de bestreden beslissingen en heeft er belang bij dat de vordering wordt afgewezen. Bijgevolg moet haar verzoek worden ingewilligd.

V. Rechtsmacht van de Raad van State

Standpunt van de partijen

5. De verwerende partij betwist de rechtsmacht van de Raad van State, in wezen omdat het werkelijk en rechtstreeks voorwerp van het beroep tot nietigverklaring een geschil over subjectieve rechten betreft en geschillen die als voorwerp de bescherming van subjectieve rechten hebben onder de rechtsmacht van de burgerlijke rechter in kort geding vallen. Zij meent dat de vordering niet zozeer steunt op de vaststelling van de onwettigheid van een (vermeende) beslissing van het Vlaamse Gewest tot overdracht van beheersbevoegdheden, maar louter de vrijwaring van een (vermeend) miskend subjectief recht beoogt. Volgens de verwerende partij heeft de voorliggende vordering betrekking op de vraag of, en aan welke voorwaarden, de verzoekende partij in de toekomst nog privaatief gebruik zal kunnen maken van de kaaimuur (die zij zelf heeft gebouwd) en de ligplaatsen aan die kaaimuur. De verwerende partij stelt dat de kritiek van de verzoekende partij geen verband houdt met de modaliteiten van de overdracht van openbaar domein tussen publieke overheden (waar de verzoekende partij geen enkel belang bij heeft), maar wel met de bescherming van subjectieve rechten, namelijk “haar recht om haar vergunning onder dezelfde (financiële) voorwaarden te blijven behouden”. De verwerende partij stelt dat een dergelijke betwisting “evident tot de bevoegdheid van een burgerlijke rechter [behoort]”.

Voorts, stelt de verwerende partij dat de Raad van State hoe dan ook niet bevoegd is om zich uit te spreken over de rechtsgeldigheid en/of de inhoud van één of meerdere overeenkomsten. Ook hieruit volgt dat de vordering van de verzoekende partij moet worden afgewezen in de mate ze is gericht is

tegen de overeenkomsten houdende de overdracht van de openbare domeingoederen.

Beoordeling

6. Indien de akte waarvan de nietigverklaring en de schorsing wordt gevorderd betrekking heeft op de vaststelling van subjectieve rechten, volgt uit de artikelen 144 en 145 van de Grondwet dat de beslechting van die geschillen in beginsel aan de bevoegdheid van de hoven en rechtbanken van de rechterlijke orde zijn toevertrouwd. Onder voorbehoud van een toewijzing van bevoegdheid inzake de beslechting van geschillen over politieke rechten, is de Raad van State dan ook zonder rechtsmacht om kennis te nemen van beroepen tot nietigverklaring waarvan het werkelijke en rechtstreekse voorwerp een geschil over subjectieve rechten betreft.

Dat is het geval wanneer het vernietigingsberoep gericht is op de erkenning van een subjectief recht waaromtrent het bestuur niet over een discretionaire maar slechts over een gebonden bevoegdheid beschikt.

Wanneer een bestreden beslissing kadert in de contractuele rechtsverhouding die ten gevolge van een overeenkomst tussen bij in het geding betrokken partijen is ontstaan, is de Raad van State, op grond van artikel 144 van de Grondwet, eveneens zonder rechtsmacht om kennis te nemen van een beroep tot nietigverklaring en een vordering tot schorsing. De Raad van State mist de bevoegdheid hetzij om contractuele bepalingen te interpreteren, hetzij om de geldigheid of schending ervan te beoordelen.

Voornoemde onbevoegdheid moet worden genuanceerd op basis van de theorie van de afsplitsbare rechtshandeling. Die theorie heeft betrekking op de eenzijdige rechtshandelingen die aan een overeenkomst voorafgaan of daarop volgen en die van de overeenkomst kunnen worden afgesplitst. Het feit dat er in het dossier een contractuele component voorhanden is, leidt er niet toe dat de

bevoegdheid *ratione materiae* van de Raad van State ten aanzien van die rechtshandelingen uitgesloten is.

De theorie van de afsplitsbare rechtshandeling heeft voornamelijk betrekking op de rechtshandelingen in verband met de totstandkoming van een overeenkomst. Eenmaal de overeenkomst is gesloten, zullen geschillen omtrent de uitvoering, interpretatie en ontbinding voor de gewone hoven en rechtbanken moeten worden beslecht.

7. Anders dan de verwerende partij stelt, blijkt op het eerste gezicht niet dat de verzoekende partij met haar vordering de vrijwaring van een subjectief recht beoogt, namelijk dat zij de haar toegekende vergunning onder dezelfde financiële voorwaarden behoudt. De verwerende partij maakt in de huidige stand van het geding met geen enkel element aannemelijk dat het bestuur bij het verlenen of het opheffen van een vergunning betreffende de privatieve ingebruikneming van een deel van het openbaar domein over een gebonden bevoegdheid beschikt. De vrees van de verzoekende partij dat zij gebeurlijk geen nieuwe vergunning krijgt of dat de nieuwe vergunning aan minder voordelige voorwaarden zou worden verleend, leidt er op zich niet toe dat het werkelijk en rechtstreeks voorwerp van de vordering een betwisting omtrent subjectieve rechten betreft. Evenmin maakt de verwerende partij aannemelijk dat er in hoofde van de tussenkomen partij een verplichting zou bestaan om een vergunning toe te kennen, noch dat deze tegen welbepaalde voorwaarden dient te worden toegekend.

8. In de mate de ingeroepen exceptie de door de verwerende en de tussenkomen partij gesloten overeenkomsten houdende de overdracht van de openbare domeingoederen betreft, moet er *prima facie* van worden uitgegaan dat de vordering niet is gericht tegen die overeenkomsten waarbij het beheer van de kaaimuur/aanmeerinfrastructuur en de ligplaatsen aan het bedrijfsterrein van de verzoekende partij wordt overgedragen naar het Havenbedrijf Gent maar wel tegen de daarvan afsplitsbare rechtshandelingen, zijnde de eenzijdige beslissingen

om het beheer van de betrokken goederen bij wijze van overeenkomst over te dragen aan het Havenbedrijf Gent.

9. De exceptie betreffende het gebrek aan rechtsmacht wordt in de huidige stand van de rechtspleging verworpen.

VI. Ontvankelijkheid van het beroep

Standpunt van de partijen

10. De verzoekende partij leidt uit de in punt 3.6. aangehaalde brief van 27 april 2015 (het bestaan van) de twee door haar bestreden beslissingen af, zijnde “de beslissing om het beheer van de kaaimuur/aanmeerinfrastructuur en de ligplaatsen aan het bedrijventerrein van de verzoekende partij over te dragen van het Vlaamse Gewest naar het Havenbedrijf Gent” (dit is de eerste bestreden beslissing) en “de beslissing om de vergunning nr. 54.118, waarbij Rütgers Belgium wordt gemachtigd om deze infrastructuur privaat te gebruiken, te beëindigen” (dit is de tweede bestreden beslissing).

12. De verwerende partij meent dat het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing niet-ontvankelijk is. Zij stelt dat geen beslissing inzake opheffing van de vergunning voorligt doch slechts de aankondiging van een voornemen daartoe en dat er derhalve, wat die bestreden beslissing betreft, geen door de Raad van State vernietigbare rechtshandeling voorligt. Een inlichting die geen wijziging in de rechtstoestand van een verzoekende partij teweegbrengt kwalificeert niet als administratieve rechtshandeling. Zij stelt dat uit de gebruikte bewoordingen in de brief van 27 april 2015 blijkt dat dit schrijven niet meer dan de kennisgeving vormt dat het voornemen bestaat om de vergunning van verzoeker bij het Vlaamse Gewest te beëindigen.

Beoordeling

13. De brief van 27 april 2015 vermeldt, wat de tweede bestreden beslissing betreft, dat het Vlaamse Gewest “aansluitend op de voormelde overdracht van beheer aan het Havenbedrijf Gent, en tevens met uitwerking van 1 november 2015” de bestaande vergunning nr. 54.118 “zal” opheffen. De woorden “voormelde overdracht van beheer” verwijzen, zo mag worden aangenomen, naar de overdracht van beheer aan het Havenbedrijf Gent van eensdeels “de ligplaatsen gelegen voor de kaaimuur/aanmeerinfrastructuur ter hoogte van [de onderneming van de verzoekende partij] met ingang van 30 april 2015 om 00.00 uur en, anderdeels, “de kaaimuur/aanmeerinfrastructuur ter hoogte van [de ondernemingen van de verzoekende partij], welke voorwerp uitmaakt van de vergunning nr. 54.118 met ingang van 1 november 2015 om 00.00 uur”. Die brief van 27 april 2015 is er aldus op gericht om de verzoekende partij op de hoogte te brengen van de voor haar relevante juridische wijzigingen die zijn gebeurd of gepland staan. Wat in ieder geval nog gepland stond op het ogenblik van deze brief was de effectieve overdracht van het beheer van de kaaimuur/aanmeerinfrastructuur ter hoogte van de ondernemingen van de verzoekende partij. Pas op 17 juli 2015 sluiten het Vlaamse Gewest en het Havenbedrijf Gent een dergelijke overeenkomst. Met toepassing van artikel 2 van die overeenkomst wordt het beheer overgedragen aan het Havenbedrijf Gent met ingang van 1 november 2015 om 00 uur en zal het Vlaamse Gewest de lopende vergunning voor de betrokken aanmeerinfrastructuur opheffen met uitwerking vanaf 1 november 2015. Bij addendum van 9 oktober 2015 wordt door de contractpartijen overeenkomen dat de datum van 1 november 2015 wordt uitgesteld naar 1 januari 2016. Nu in de brief van 27 april 2015 wordt vermeld dat “aansluitend” op de voormelde overdracht van beheer - die, wat de kaaimuur/aanmeerinfrastructuur betreft, pas op 17 juli 2015 is gebeurd -, wordt aangenomen dat de brief van 27 april 2015 geen opzegging van de vergunning nr. 54.118 kan inhouden.

Ter terechtzitting heeft de raadsman van de verwerende partij en de tussenkomende partij nog verklaard dat de opmetingen en vaststellingen

waarvan wordt gewag gemaakt in de in punt 3.11 vermelde brief van 19 oktober 2015 ondertussen hebben plaatsgevonden, dat daarvan verslag is opgemaakt en dit werd overgemaakt aan de verzoekende partij en dat de raad van bestuur van de tussenkomen partij een beslissing over het toekennen van een vergunning met ingang van 1 januari 2016 aan de verzoekende partij op de eerstvolgende in de maand december 2015 plaats vindende vergadering, heeft geagendeerd. Het is dan ook pas per 1 januari 2016 dat de verwerende partij een opheffingsbeslissing neemt.

Uit het voorgaande blijkt dat de brief van 27 april 2015 geen beslissing tot opheffing inhoudt. Wil het Vlaamse Gewest de vergunning opheffen, dan zal het nog een eenzijdige beslissing tot opheffing van de vergunning dienen te nemen.

14. De exceptie betreffende het gebrek aan voorwerp wat de tweede bestreden beslissing betreft wordt in de huidige stand van de rechtspleging in de hiervoor bepaalde mate bijgevalen.

De vordering is niet-ontvankelijk wat de tweede bestreden beslissing betreft. Ze wordt hierna nog enkel met betrekking tot het eerste voorwerp van het beroep onderzocht.

15. De verwerende partij werpt nog andere excepties van niet-ontvankelijkheid van de vordering tot schorsing op. Alsnog bestaat er geen noodzaak om over die door de verwerende partij opgeworpen ontvankelijkheidsexcepties uitspraak te doen. Een onderzoek van en een uitspraak over die excepties zouden alleen nodig zijn indien de grondvoorwaarden voor het toewijzen van de vordering tot schorsing vervuld zijn, wat, zoals hierna zal blijken, niet het geval is.

VII. Schorsingsvoorwaarden

16. Krachtens artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan de schorsing van de tenuitvoerlegging slechts worden bevolen onder de dubbele voorwaarde dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring en indien minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden.

VIII. Spoedeisendheid

Uiteenzetting

17. De verzoekende partij zet uiteen dat de zaak “kennelijk spoedeisend” is omdat “het verder privaat gebruik door [de verzoekende partij] van haar kaaimuur en de ligplaatsen aan die kaaimuur als gevolg van de onderhavige beslissingen immers op de helling [staat]”. De betrokken kaaimuur en ligplaatsen vormen voor de activiteiten van de verzoekende partij de noodzakelijke verbinding tussen haar fabrieksgebouwen en het kanaal Gent-Terneuzen, en zonder rechtstreekse toegang tot het kanaal Gent-Terneuzen voor aan- en afvoer van producten per schip, zou zij haar activiteiten niet kunnen voortzetten. Zij stelt dat “het voortbestaan van haar onderneming dan ook door de uitvoering van de beslissingen in gevaar [dreigt] te komen”. Zij vervolgt dat zij “een acute nood aan rechtszekerheid over de toekomst van haar bedrijfsactiviteiten langsheen het kanaal Gent-Terneuzen [heeft]. Zij kan niet het resultaat van de procedure ten gronde afwachten, op gevaar van onherroepelijke schadelijke gevolgen voor haar onderneming.

Beoordeling

18. Naar eis van artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moet het verzoekschrift “een uiteenzetting van de feiten [bevatten] die, volgens de indiener ervan, de spoedeisendheid verantwoorden die ter ondersteuning van dit verzoekschrift wordt ingeroepen”. Hetzelfde is te lezen in artikel 8, 4°, van het procedurereglement kort geding van 5 december 1991.

Dit houdt in dat het aan verzoeker toevalt aan de zaak eigen, specifieke gegevens bij te brengen die *in concreto* aantonen dat de zaak spoedeisend is, gelet op de gevolgen van een - voortdurende - tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

Voorts kan luidens artikel 17, § 1, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, een vordering tot schorsing worden gevorderd “op elk moment” en dus niet meer, zoals in de voorheen bestaande regelgeving, noodzakelijk in een enig verzoekschrift samen met de vernietiging. Met deze regeling heeft de wetgever precies de situaties willen verlaten waarbij “geen enkele bijzondere gebeurtenis vereist dat de Raad van State zich bij spoedeisendheid over de zaak die haar wordt voorgelegd uitspreekt” (memorie van toelichting, *Parl. St.* Senaat, 2012-13, nr. 5-2277/1, 4). De spoedeisendheid “zal worden vastgesteld wanneer de verzoeker het resultaat van [de] procedure [ten gronde] niet kan afwachten om zijn beslissing te verkrijgen, op straffe zich in een toestand te bevinden met onherroepelijke schadelijke gevolgen” (memorie van toelichting, *Parl. St.* Senaat, 2012-13, nr. 5-2277/1, 13). Bovendien mag een nieuwe vordering worden ingediend, indien die steunt op nieuwe elementen die de spoedeisendheid van deze vordering rechtvaardigen (artikel 17, § 2, derde lid, gecoördineerde wetten op de Raad van State).

Uit wat voorafgaat, volgt dat het niet zal volstaan te stellen dat de doorlooptijd van een annulatieprocedure te lang duurt of dat het resultaat van een annulatieprocedure niet kan worden afgewacht.

19. De verzoekende partij maakt met geen concrete elementen aannemelijk dat zij in de toekomst niet langer gebruik zou kunnen maken van de (ligplaatsen aan de) kaaimuur. De overdracht van beheer aan het Havenbedrijf Gent betekent dat het aan het Havenbedrijf toekomt om een nieuwe vergunning toe te kennen aan de verzoekende partij. Het is pas, zoals de verwerende partij meermaals heeft gesteld, (op zijn vroegst) vanaf dat ogenblik dat de verwerende partij een opheffingsbeslissing “zal” nemen. De verzoekende partij voert geen bijzonderheden of factoren aan die het geloofwaardig maken dat haar kansen om

een nieuwe vergunning te bekomen dermate gering zijn dat de bestreden opheffing de noodzakelijke verbinding tussen haar fabrieksgebouwen en het kanaal Gent-Terneuzen zal wegnemen. Er is in de huidige fase van het geding ook geen reden om aan de goede trouw van de tussenkommende en de verwerende partij te twijfelen, in het bijzonder aan wat zij ter terechtzitting hebben verklaard (zie *supra* punt 13).

In de huidige stand van het geding kan niet worden aangenomen dat het voortbestaan van de onderneming van de verzoekende partij door de uitvoering van de beslissing(en) bedoeld met het eerste voorwerp van het beroep, in gevaar komt.

Daarenboven, wat het eerste voorwerp van de vordering betreft, zijnde de eenzijdige beslissing(en) om het beheer van de ligplaatsen respectievelijk van de kaaimuur/aanmeerinfrastructuur aan het bedrijfsterrein van de verzoekende partij over te dragen naar het Havenbedrijf Gent, moet worden vastgesteld dat een vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging slechts kan worden ingewilligd wanneer de vordering ervan nog een nuttig effect kan ressorteren, wat te dezen niet het geval is. Er moet worden vastgesteld dat het Vlaamse Gewest reeds verschillende overeenkomsten heeft gesloten met het Havenbedrijf Gent. Concreet, de overeenkomst betreffende de ligplaatsen werd gesloten op 29 april 2015; deze betreffende de kaaimuur/aanmeerinfrastructuur op 17 juli 2015.

Een schorsing door de Raad van State van de éézijdige afsplitsbare beslissing brengt niet de schorsing van die overeenkomst mee, aangezien het tot de uitsluitende bevoegdheid van de hoven en rechtbanken behoort om de uitvoering van een overeenkomst te schorsen. De Raad van State heeft immers geen rechtsmacht om de schorsing of de onverbindendverklaring van dergelijke overeenkomst te bevelen. Deze leer toepassend op de voorliggende zaak doet de Raad van State besluiten dat het nadeel waardoor de verzoekende partij aanvoert te zijn bedreigd, niet kan worden tenietgedaan of vermeden door een

schorsingsarrest, aangezien zelfs bij een schorsing van de tenuitvoerlegging van de afsplitsbare handeling, de overeenkomsten rechtsgeldig blijven bestaan.

20. Bijgevolg is niet voldaan aan de één van de voorwaarden van artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State. Deze vaststelling volstaat om de vordering tot schorsing te verwerpen.

XIV. Rechtsplegingsvergoeding

21. Wat de vraag van verzoeker tot toekenning van een rechtsplegingsvergoeding betreft wordt de bijdrage in de betaling van de kosten, behoudens wat de kosten van de tussenkomst voor de tussenkomende partij betreft, bepaald in het arrest waarin uitspraak wordt gedaan over het beroep tot nietigverklaring.

BESLISSING

1. Het verzoek van Havenbedrijf Gent tot tussenkomst in het administratief kort geding wordt ingewilligd.

2. De Raad van State verwerpt de vordering.

3. De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 150 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van twaalf januari tweeduizend zestien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

Kaat Leus,

staatsraad,

wnd. kamervoorzitter

bijgestaan door

Johan Pas,

griffier.

De griffier

De voorzitter

Johan Pas

Kaat Leus